

Dosarul nr. 2r-606/22
2-21055535-01-2r-21122022

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: V. Holban)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: L.Pruteanu, Iu. Cotruță, I.Țurcan)

DECIZIE

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Tatiana Cociorva, reprezentată de avocatul Silvia Timuș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Cociorva împotriva lui Ion Iorga cu privire la suplinirea acordului coproprietarului,

împotriva încheierii din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Tatiana Cociorva împotriva hotărârii din 11 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 14 aprilie 2021, Tatiana Cociorva a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Iorga privind suplinirea acordului coproprietarului.

Prin hotărârea din 11 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins acțiunea depusă de Tatiana Cociorva, ca neîntemeiată.

La 01 august 2022, prin intermediul poștei electronice, Tatiana Cociorva a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 11 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu reexaminarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. Totodată, a indicat că apelul motivat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depuse de Tatiana Cociorva, împotriva hotărârii din 11 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din motiv că cererea de apel nu a fost semnată atât olograf, cât și electronic. A fost remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 28 noiembrie 2022, Tatiana Cociorva, reprezentată de avocatul Silvia Timuș, a declarat recurs împotriva încheierii din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea cererii de recurs, a invocat că consideră neîntemeiată soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece i-a fost îngădit accesul la justiție, or, nu a primit nici o informație de la Curtea de Apel Chișinău că cererea de apel nu corespunde cerințelor și că este nevoie de a fi aplicată semnătura electronică.

Susține recurenta că instanța de apel urma să-i acorde un termen pentru a depune cererea de apel motivată pe care avea să o depună prin intermediul cancelariei cu semnătura în original.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că, încheierea din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 21 noiembrie 2022, la poșta electronică a reprezentantului recurente, avocatul Silvia Timuș , sleahcicisilvia@mail.ru (f.d.162).

Astfel, recursul declarat la 28 noiembrie 2022, este în termen.

La 21 decembrie 2022, în adresa intimatului Ion Iorga a fost expediată copia recursul declarat de Tatiana Cociorva, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 169), însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Potrivit art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1); b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen; c) apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță; d) cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare; e) apelantul solicită restituirea apelului până la începerea dezbaterii cauzei în fond în instanța de apel; f) în virtutea legii, hotărârea nu poate fi atacată în apel.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 11 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de Tatiana Cociorva.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 01 august 2022 Tatiana Cociorva, prin intermediul poștei electronice, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată,

solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 11 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, rejudecarea cauzei cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii. Totodată, a indicat apelanta că apelul motivat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depuse de Tatiana Cociorva, împotriva hotărârii din 11 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru din motiv că cererea de apel nu a fost semnată atât olograf, cât și electronic. A fost remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate.

Instanța de apel a motivat soluția prin faptul că cererea de apel nemotivată nu a fost semnată nici olograf, nici electronic.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră pripită soluția instanței de apel de restituire a apelului, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 365 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 365¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesuscetibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Potrivit art. 368 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Potrivit normelor legale enunțate mai sus, instanța de recurs consideră irelevante concluziile Curții de Apel Chișinău cu privire la sancțiunile procedurale care survin în urma nerespectării condițiilor impuse de norma legală la depunerea apelului în instanță, or, în acest sens, este de remarcat că în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea

participanților la proces, să nu se dea curs cererii de apel, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin urmare, prin prisma art. 368 CPC, la etapa primirii în procedură a cererii de apel, instanța de apel urma să acorde apelantei un termen judiciar pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, și anume prezentarea cererii de apel motivate și semnată în modul prevăzut de lege, fără a afecta drepturile apelantei de acces la o instanță.

Cele relatate supra denotă netemeinicia încheierii din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce impune casarea acesteia, or, legislația procesual civilă califică lipsa semnăturii electronice avansată calificată, dacă cererea de apel a fost depusă prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, ca fiind un neajuns și obligă instanța de apel să nu dea curs cererii și să-i acorde apelantului un termen pentru lichidarea acestuia în conformitate cu art. 368 CPC, care oferă părții o garanție suplimentară la exercitarea dreptului de atac a unei hotărâri judecătorești. Pe când, Curtea de Apel Chișinău a recurs direct la aplicarea unei sancțiuni procedurale, lipsind astfel apelanta de dreptul de a remedia neajunsul cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios constată că Curtea de Apel Chișinău, prin restituirea directă a apelului declarat de Tatiana Cociorva, a îngădit dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CțEDO, or, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cauza Airey vs. Irlanda, Curtea a notat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel depusă de Tatiana Cociorva, împotriva hotărârii din 11 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu prevederile art. art. 424 alin. (2), 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarate de Tatiana Cociorva, reprezentată de avocatul Silvia Timuș.

Se casează integral încheierea din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Cociorva împotriva lui Ion Iorga cu privire la suplinirea acordului coproprietarului, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei că de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic